Dnro 001/81/2021

Katri Ojala

15.10.2021

Eduskunta
Sosiaali- ja terveysvaliokunta
StV@eduskunta.fi

Lausunto asiantuntijakuulemiseen tiistaina 19.10.2021 klo 10.00

HE 152/2021 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sairausvakuutuslain 8 luvun 5 a §:n ja 12 luvun 6 §:n muuttamisesta

Akava ry kiittää mahdollisuudesta antaa lausuntonsa otsikon asiassa.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan sairausvakuutuslain 8 luvun 5 a §:n ja 12 luvun 6 §:n muuttamista. Sairausvakuutuslakia muutettaisiin lisäämällä säännökset kuntoutustarpeen, jäljellä olevan työkyvyn ja työssä jatkamisen mahdollisuuksien arviointia koskevista ajankohdista pitkittyneellä sairauspäivärahakaudella. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2022 alusta.

Esityksen tavoitteena on täydentää työkyvyn arviointiprosessia työntekijän, työnantajan ja työterveyshuollon yhteistyönä sekä Kelan kuntoutustarpeen arviointiprosessia lisäämällä lainsäädäntöön uudet ajankohdat kuntoutustarpeen selvittämisen arvioimiseksi pitkittyneillä sairauspäivärahakausilla. Esityksellä pyrittäisiin selvitys- ja arviointikeinoja lisäämällä vähentämään pitkittyneitä sairauspäivärahakausia tukemalla työhön paluuta ja kuntoutustarpeen tunnistamista. Lisäksi tavoitteena olisi ehkäistä työkyvyttömyyseläkkeelle siirtymiä.

Akava ry pitää sairauspäivärahakauden tarkistuspisteiden lisäämistä kannatettavana.

On hyvä, että pitkittyneitä sairauspäivärahakausia pyritään vähentämään ja että työkykyä ja kuntoutustarvetta arvioidaan myös sairausloman pitkittyessä. Esitettävä muutos tukee mahdollisuutta oikea-aikaiseen työkyvyn ja kuntoutustarpeen arviointiin ja työhön paluun tukemiseen.

Akava kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että pelkkä tarkistuspisteiden tekninen lisääminen sairausvakuutuslakiin ei välttämättä riitä kaikkien esityksen tavoitteiden saavuttamiseksi, jos samaan aikaan ei lähemmin tarkastella näiden tarkistuspisteiden sisältöä ja eri toimijoiden velvoitteita. Erityisesti työnantajan rooli työhön paluun tukemisessa sekä työn ja työajan muokkaamisessa on merkittävä, ja tähän liittyviä velvoitteita lainsäädännössä on tarpeen tarkastella. Akava pitää tärkeänä, että tarkistuspisteitä kehitetään myös sisällöllisesti.

Akava kiinnittää huomiota myös siihen, etteivät uudet tarkistuspisteet ole varsinaisesti velvoittavia vaan tarkastelu tehdään esityksen mukaan tarvittaessa. Hallituksen esityksestä ei käy selkeästi ilmi missä tilanteissa tarkastelu uusilla tarkistuspisteillä tulee toteuttaa ja toisaalta missä tilanteissa sen voi jättää toteuttamatta. Esityksen tavoitteiden toteutumista edesauttaisi tarkistuspisteiden mahdollisimman laajamittainen hyödyntäminen, jollei se ole selvästi tarpeetonta.

Akava ry:n puolesta

Katri Ojala
johtava asiantuntija

Rautatieläisenkatu 6
00520 Helsinki
www.akava.fi